

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд

НАРОДНИЯТ РЕЧЕВИ ЕТИКЕТ НА БЪЛГАРИТЕ ОТ АЛБАНИЯ (В СЪПОСТАВКА С НАРОДНИЯ ЕТИКЕТ В АЛБАНСКИЯ ЕЗИК)

на **Миранда Хусни Бело**,

редовен докторант в Катедрата по български език към Филологическия факултет при Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград

за присъждане на образователната и научна степен **доктор** по научната специалност *Общо и сравнително езикознание (Балканско езикознание)*, професионално направление 2.1. *Филология*, област на висше образование
2. *Хуманитарни науки*, с научен ръководител: проф. д-р Иван Кочев

Автор на становището (член на НЖ): Радослав Михайлов Цонев, доктор, доцент в Югозападния университет „Неофит Рилски“

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Докторант Миранда Хусни Бело е завършила специалност „Българска филология“ (магистърска степен) в Югозападния университет през 2001 г. В периода 2015-2016 г. е на специализация в ЮЗУ „Неофит Рилски“, а от 2017 г. е редовен докторант в Катедрата по български език към Филологическия факултет при Югозападния университет по научната специалност *Общо и сравнително езикознание (Балканско езикознание)* с научен ръководител проф. д-р Иван Кочев. От 2006 г. работи като асистент по албански език във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, а от 2015 г. е учителка в българското неделно училище „Христо

Ботев“ в гр. Тирана, Р Албания. Участвала е в 2 проекта и в 10 научни конференции в България и в чужбина. Има 15 публикации (от които една под печат) в български и чуждестранни научни сборници и списания.

Миранда Хусни Бело е представила за защита своя дисертационен труд „Народният речеви етикет на българите от Албания (В съпоставка с народния етикет в албанския език)“, Благоевград: Унив. изд. Неофит Рилски, 2020, 174 с.“ и автореферата към него. Публикувала е 4 статии по проблематиката на дисертацията (от които една в съавторство) в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове.

Представените от Миранда Хусни Бело материали за защитата изпълняват националните минимални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и са в съответствие с изискванията по чл. 2, ал. 1 от ППЗРАСРБ и по чл. 51 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ за условията и реда за придобиването на образователната и научна степен *доктор*.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представения за защита дисертационен труд

Научните приноси в дисертационния труд „Народният речеви етикет на българите от Албания (В съпоставка с народния етикет в албанския език)“ са пряко свързани с успешно решените задачи на изследването. Някои от тях са:

1. Трудът е първото монографично и детайлно изследване на народния етикет от българските диалекти в Албания. Събраният богат езиков материал от говори извън пределите на България е успешно описан и анализиран от докторантката.

2. Пояснено е понятието *народен етикет* като форма на речево общуване както в теоретичен план, така и в съпоставка с термина

официален етикет и чрез примери от редица проучвания по изследваната проблематика на български, албански, английски, руски и др. лингвисти.

3. За първи път етикетният материал от българските села Връбник (Корчанско), Пустец (Мала Преспа), Бобошица (Корчанско), Шищевец (Кукъска Гора) и Стеблево (Голо Бърдо) е изследван в съпоставителен план с етикетен материал от албански селища, намиращи се близо до българските в Албания (Новосей, Забзун и Билиц).

4. Приноси са изводите на докторантката за:

– *оригиналният характер* на пожеланията към отиващите на училище (или в казармата);

– *разликите* в количествените характеристики при различните тематични области на народния речеви етикет;

– *употребата* на паралингвистични средства, частици и възклицания при поздравяването;

– *взаимното влияние* на народноетикетните конструкции в етикета на българите в Албания и на албанците в съседните села;

– *липсата* на някои по-нови форми, разпространени широко по цялата територия на днешна България;

– *несъществените* разлики в народния етикет на отделните български общности в Албания и т.н.

5. Етнокултурните особености и социокултурната информация, които се съдържат в ексцерпирания и класифициран от Миранда Бело езиков материал, потвърждават някои познати и разкриват непознати факти и страни от българския бит, манталитет и култура.

III. Заключение

В заключение ще обобща, че представеният дисертационен труд „Народният речеви етикет на българите от Албания (В съпоставка с народния етикет в албанския език)“ има висок научна стойност и притежава значими езиковедски и диалектоложки достойнства. Той е

актуален, оригинален, последователно структуриран и стилистично единен. Заради гореизброените качества на изследването и приносните моменти в него убедено давам своя положителен вот и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Миранда Хусни Бело.

29.10.2020 г.

Благоевград

Изготвил:

Доц. д-р Р. Цонев